



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **nezl. N. T. T.**
zast. zákonným zástupcem N. T. L.
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2021, č. j. MV-192073-4/SO-2020

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „soud“) domáhala přezkoumání rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců označeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž byl změněn výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně

ze dne 13. 10. 2020, č. j. OAM-34076-4/DP-20120, kterým Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) řízení zastavilo.

II. Obsah žaloby

2. Rozhodnutí žalované je nezákonné.
3. Žalobkyně nemůže být znevýhodněna oproti dětem narozeným na území držitelům dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu pouze z důvodu, že přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU není výslovně uveden v ust. § 88 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Jde o mezeru v zákoně způsobenou historickým vývojem zákona o pobytu cizinců. Jistě nebylo záměrem zákonodárce, aby se děti rodičů s povoleným přechodným pobytem rodinných příslušníků občanů EU ihned po narození ocitly v pozici neoprávněně pobývajících cizinců s tím, že zákonní zástupci pro ně musí osobně žádat o povolení k dlouhodobému pobytu na Zastupitelském úřadě ČR ve státě, jehož je dítě státním příslušníkem. Odlišné zacházení a právní postavení nemá žádné rozumné odůvodnění.
4. Ustanovení § 88 zákona o pobytu cizinců je třeba vykládat v kontextu celkové právní úpravy tohoto zákona a jeho historického vývoje tak, že děti narozené na území, jejichž rodiče mají povolení k přechodnému pobytu, pobývají na území v režimu § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a jejich rodiče pro ně na území mohou podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podle § 88/3 zákona o pobytu cizinců. Není žádný důvod, aby se žalovaná v případě žalobkyně od této praxe odchýlila. Tato praxe vyplývá i z úmyslu zákonodárce při přijetí ustanovení § 88 zákona o pobytu cizinců, jenž měl zajistit dětem narozeným na území stejný pobyt jakým disponují rodiče. Úprava měla zabránit situaci, že se dítě po 60 dnech od narození stane nelegálně pobývajícím cizincem a bude muset s jedním z rodičů opustit území ČR, čímž dojde k významnému zásahu do rodinného života.
5. Žalobkyně předkládá stanovisko ředitele odboru azylové a migrační politiky PhDr. Tomáše Haišmana potvrzující tuto praxi. Žalovaná postupovala v rozporu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), tedy s pravidlem, že ve skutkově shodných nebo podobných případech nesmějí vznikat nedůvodné rozdíly. Rozhodnutí také není v souladu s veřejným zájmem, vyplývajícím i z Úmluvy o právech dítěte (č. 104/1991 Sb.), že zájem dítěte má být přednostní při veškeré činnosti orgánu veřejné moci. Žalovaná fakticky požaduje, aby ve lhůtě 60 dnů jeden z rodičů s malým dítětem vycestoval do Vietnamu, zajistil si termín k podání žádosti a žádost podal na ZÚ ČR v Hanoji. To vše v době celosvětové pandemie Covid – 19, kvůli které se opatření jednotlivých států ohledně cestování a právních postupů nepředvídatelně mění prakticky ze dne na den. Rodiče žalobkyně sice mohou požádat o prominutí od povinnosti osobního podání žádosti na ZÚ ČR v Hanoji, takové žádosti však nemusí být vyhověno.
6. Z popsanych důvodů žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení a aby žalovaná nahradila žalobkyni náklady právního zastoupení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná nejdříve krátce shrnula skutkový stav a posléze se vyjádřila k námitkám, přičemž trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Námitky žalobkyně jsou nedůvodné a žalovaná odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a spisový materiál.
8. Ust. § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců taxativně stanoví, že pro oprávněné podání žádosti je nutné, aby zákonný zástupce narozeného cizince pobýval na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu. Oba zákonní zástupci účastnice řízení pobývají na území na základě povolení k přechodnému pobytu jakožto rodinní příslušníci občana EU, a proto nebyli oprávněni za účastníci řízení žádost podat.
9. Žalovaná navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout s tím, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Posouzení věci soudem

10. Žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a jedná se o žalobu přípustnou. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
11. Podle ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
12. V projednávané věci je předmětem sporu, zda mělo být žalobkyni vydáno povolení k dlouhodobému pobytu.
13. Podle § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že „*narodí-li se cizinec na území [České republiky], považuje se jeho pobyt na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození, za přechodný, není-li dále stanoveno jinak.*“ Podle první věty § 88 odst. 3 téhož zákona „*Pobývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, je povinen v době podle odstavce 1 podat za narozeného cizince žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, nebo o udělení povolení k trvalému pobytu.*“
14. Podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců „*Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal na území žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, ač k podání žádosti na území není oprávněn.*“
15. Cizinci podávají dle zákona o pobytu cizinců žádosti o pobytová oprávnění především na zastupitelských úradech ve státech, jejichž jsou občany, popřípadě, k nimž mají jiné vazby (srov. například § 42a odst. 4 či § 69 odst. 1, ve spojení s § 169g zákona o pobytu cizinců). Výjimku z této povinnosti představuje mimo jiné právě výše citovaný § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, který umožňuje zákonnému zástupci dítěte narozeného na území České republiky podat žádost o pobytové oprávnění na tomto území, avšak za podmínky, že sám má na území České republiky povolený pobyt (dlouhodobý či trvalý, popřípadě že zde pobývá na vízum – srov. též § 88 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Nesplnění této

podmínky vede k zastavení řízení o žádosti o pobytové oprávnění pro novorozeného cizince podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

16. Ze spisového materiálu vyplynulo, že matka žalobkyně podala dne 16. 9. 2020 žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu dle § 88 odst. 3 ve spojení s §42a zákona o pobytu cizinců, za účelem společného soužití rodiny na území. Žalobkyně je dítětem narozeným na území, a to dne 31. 8. 2020 ve Znojmě. Oba zákonní zástupci žalobkyně na území pobývají na základě povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, a proto nebyli dle správních orgánů oprávněni podat jménem žalobkyně žádost o udělení dlouhodobého pobytového oprávnění.
17. Žadatel (narozený cizinec) o dlouhodobý pobyt musí splnit tři podmínky. První podmínku, stanovenou v § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, žalobkyně splnila, neboť se narodila na území České republiky. Splněna byla i druhá podmínka, stanovená v § 88 odst. 1 ve spojení s § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, neboť zákonná zástupkyně žalobkyně požádala do 60 dnů od narození žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. V případě žalobkyně však nebyla splněna třetí podmínka.
18. Udělení dlouhodobého pobytu narozenému cizinci podmiňuje rovněž to, že jeho zákonný zástupce pobývá na území na základě povolení k dlouhodobému či k trvalému pobytu. V řešené věci zákonní zástupci žalobkyně pobývali na území v době podání žádosti na základě povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU. S ohledem na tuto skutečnost správní orgány postupovaly správně, pokud řízení o žádosti žalobkyně bylo zastaveno.
19. V § 88 zákona o pobytu cizinců je taxativní vymezení toho, jakým povolení k pobytu musí zákonní zástupci žadatele disponovat. Přechodný pobyt mezi nimi není, tudíž nelze žalobkyni povolení k pobytu udělit. Pokud by záměrem zákonodárce bylo povolit udělení dlouhodobého pobytu narozenému cizinci, jehož zákonní zástupci disponují povolením k přechodnému pobytu, byla by tato skutečnost upravena v zákoně. V § 88 zákona o pobytu cizinců je ovšem pouze vymezen pobyt zákonného zástupce na území na základě povolení k dlouhodobému či k trvalému pobytu. K obdobnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 Azs 36/2019-19, kde se jednalo o narozeného cizince, jehož zákonní zástupci na území pobývali pouze na základě odkladného účinku přiznaného žalobám proti rozhodnutím o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu.
20. Zdejší soud nespatřuje v postupu žalované pochybení, neboť se neodchýlila od své praxe. Pokud žalobkyně argumentuje, že postup dle § 88 zákona o pobytu cizinců má zajistit dětem stejný pobyt, jakým disponují rodiče, v tomto případě bylo požádáno o pobyt odlišný, neboť zákonní zástupci žalobkyně disponují tolik povolením k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU. Soud se neztotožňuje s tvrzením, že tímto rozhodnutím dojde k významnému zásahu do rodinného života, neboť žalobkyni nebyla stanovena povinnost vycestovat, naopak žalobkyně může podat žádost na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je občankou. Významný zásah do rodinného života není nutno posuzovat vždy, žalovaná se nezabývala meritem věci, přičemž posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců má místo pouze u meritorních rozhodnutí (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 1. 2016, č. j. 15 A 20/2015-45).

21. Žalovaná i ministerstvo tedy správně odkázaly žalobkyni na podání žádosti na zastupitelském úřadu České republiky v Hanoji, přičemž žalovaná uvedla, že žalobkyně může využít výjimku z osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Nelze říci, že by žalovaná požadovala vycestování ze země do 60 dnů, jak tvrdí žalobkyně.
22. Žalobkyně předložila stanovisko ředitele odboru azylové a migrační politiky, který potvrdil názor žalobkyně stran možnosti podání žádosti i zákonným zástupcem disponujícím povolení k přechodnému pobytu. Soud ohledně tohoto stanoviska souhlasí se závěrem žalované, že žalobkyně nemá v tomto řízení nositele oprávnění ke sloučení, neboť zákonní zástupci žalobkyně na území pobývají pouze na základě povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU, a nebylo tedy možné předmětné oprávnění vydat. Soud neshledal rozpor s § 2 odst. 4 správního řádu či s Úmluvou o právech dítěte. Nelze hovořit o tom, že by zastavení řízení v řešené věci bylo v rozporu s nejlepším zájmem dítěte vyplývajícím z Úmluvy o právech dítěte.
23. Žalobkyně uvádí, že je žalovanou požadováno obrátit se na zastupitelský úřad, a to v době pandemie Covid – 19. Žalovaná správně odkázala na informace Ministerstva financí s tím, že jako státní příslušníky Vietnamské socialistické republiky je země povinná je přijmout. Žalovaná však, jak soud již výše zmínil, doporučila žalobkyni využití výjimky osobního podání. Skutečnost, že žádosti nemusí být vyhověno či případné komplikace stran vycestování do Vietnamské socialistické republiky, nezakládá žalobkyni nárok na přiznání dlouhodobého pobytu v České republice. Žalobkyně by tedy v případě nepřiznání výjimky z osobního podání musela podat žádost na zastupitelkám úřadě v Hanoji.
24. Krajský soud proto uzavírá, že správní orgány věc správně posoudily, pokud předmětné řízení zastavily.

VI. Závěr a náklady řízení

25. Soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. listopadu 2022

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu